

Deze week in het lobbymemo:

Verslagen Tweede Kamer

- Plenair debat: Eerste termijn Kamer initiatiefvoorstel vervroegd stemmen
- Plenair debat over de opvolging van het rapport 'Ongekend onrecht'
- Plenair: Mondelinge vragen over het komende verbod op fossiel vrachtvervoer in steden
- Plenair: Mondelinge vragen over verbetering binnensteden
- Commissiedebat Arbeidsmigratie
- Commissiedebat Staat van de Volkshuisvesting
- Tweeminutendebat integriteit openbaar bestuur
- Tweeminutendebat strategische keuzes bereikbaarheid
- Tweeminutendebat verduurzaming industrie
- Tweeminutendebat Drugsbeleid

Stemmingen

- Dinsdag 23 mei

Eerste Kamer

- Wetsvoorstel externe commissievoorzitters ingetrokken

Commissieagenda Tweede Kamer

Plenaire agenda Tweede Kamer

Brussel

- Komende voorstellen Europese Commissie
- Kabinetsappreciaties Europese voorstellen (BNC-fiches)
- Consultaties Europese Commissie

- Agenda Europese Comité van de Regio's
- Agenda Congres Raad van Europa

Verslagen Tweede Kamer

Plenair debat: Eerste termijn Kamer initiatiefvoorstel vervroegd stemmen

Debatten over initiatiefwetgeving wordt altijd in aparte termijn gevoerd, zo ook het debat over het initiatiefvoorstel vervroegd stemmen in het stemlokaal van Sneller (D66) en Bushoff (PvdA). Op woensdag 24 mei kwamen de Kamerfracties aan het woord voor hun eerste termijn. Naast de gebruikelijke beleefdheden en felicitaties voor het werk van de indieners en hun ondersteuning (voor Bushoff is het de eerste keer), volgde een aantal kritiekpunten op het wetsvoorstel. Een aantal voorstanders vraagt om uitwerking, een aantal tegenstanders geeft aan waar de weerstand uit voortkomt. De VNG heeft vooraf een inbreng verstuurd. Aanvankelijk waren gemeenten voorstander van deze uitbreiding van de opening van de stembureaus, maar in 2023 is de VNG op dit standpunt teruggekomen; de kosten wegen niet op tegen de baten.

Effect op de opkomst

Dekker-Abdulaziz (D66) en Mutluer (PvdA) wijzen op het positieve effect op de toegankelijkheid van verkiezingen: door mensen drie dagen de mogelijkheid te geven hun stem uit te brengen, vergroot je de opkomst. De Kiesraad constateerde dat het in een behoefte voorziet. De twee experimenten met vervroegd stemmen (in 2021 en 2022) hebben laten zien dat mensen graag gebruik maken van de andere dagen, om verschillende redenen. Bovendien is het in meerdere landen al bestaande praktijk, haalt Dekker-Abdulaziz aan. Ook Bromet (GL) juicht dit initiatiefvoorstel toe, om de toegankelijkheid van verkiezingen te vergroten. Zij vraagt nog wel waarom wordt afgeweken van het advies van de Kiesraad om op de eerdere dagen andere openingstijden voor de stembureaus te hanteren. Ook is goede communicatie over de verruimde opening essentieel volgens haar. Van der Graaf (CU) heeft een positieve grondhouding en vindt dat het wetsvoorstel met zorg tot stand is gekomen. Zij wil wel weten in hoeverre corona-gerelateerde redenen een effect hebben gehad op vervroegd stemmen in 2021 en 2022; is er dan wel voldoende geëxperimenteerd?

Andere partijen zijn kritischer over het effect van vervroegd stemmen op het opkomstpercentage. Leijten (SP) vindt het vooral belangrijk dat er éxtra mensen gaan stemmen, in plaats van dat de kiezers zich verspreiden over drie dagen. “Welke garantie hebben we dat dat gebeurt?” vraagt zij. Martin Bosma (PVV) is ook niet overtuigd. “Als een supermarkt twee uur langer openblijft, hebben ze niet ook 20 procent meer omzet,” zo illustreert hij. De Raad van State en de VNG vragen zich hardop af wat het effect op de opkomst is, herhaalt hij meerdere sprekers. Chris Simons (VVD) is niet overtuigd van de toegevoegde waarde van de inspanningen die het kost om extra stemdagen te organiseren. Hij vraagt hoe de indieners kijken naar de kritiek van de Raad van State en de VNG. Wat de VVD betreft wordt er eerst een experimentenwet ingevoerd, waarna we meer ervaring op kunnen doen met vervroegd stemmen.

Bisschop (SGP) waardeert het voorstel en haalt aan dat voor landelijke verkiezingen de opkomst bij verkiezingen in Nederland altijd erg hoog is. Hij haalt de verwachting aan dat ongeveer 4 procent van de kiezers zonder de mogelijkheid tot vervroegd stemmen hun stem *niet* uit zou brengen. Hoe weegt dat op tegen de lasten voor gemeenten? Van Meijeren (FvD) verwacht dat juist minder mensen zullen

gaan stemmen als het stembureau drie dagen open is, omdat zij het verkiezingsproces dan niet meer transparant en controleerbaar vinden doordat stembiljetten meerdere keren buiten het zicht vervoerd worden.

Alternatieve vormen en bezwaren

Een aantal fracties wil weten welke alternatieve methoden om de opkomst te bevorderen door de indieners zijn afgewogen. Daarbij wordt ingegaan op het uitbreiden van de openingstijden met één dag, het uitbreiden van de openingstijden op de verkiezingsdag zelf, maar ook op het organiseren van een feestdag op verkiezingsdag.

Leijten stelt voor om van verkiezingsdag een nationale feestdag te maken. Daardoor gaat het vanzelf meer leven, zoals dat ook bij 4 en 5 mei is gebeurd de afgelopen decennia. Van der Graaf en Bisschop zijn benieuwd naar de mening van de indieners op deze feestdag. Bisschop haalt aan dat 'election day' in de Verenigde Staten een nationale vrije dag is. Bosma vindt dat een feestdag van 3 dagen wel zijn climax verliest – dat zou een argument zijn om het bij één verkiezingsdag te houden. Van der Graaf vraagt daarnaast aandacht voor het stemverlof, dat niet altijd bekend is bij werkgevers.

De oplossing om vervroegd stemmen niet twee dagen, maar slechts één dag mogelijk te maken is hierboven al genoemd. Interessant is de gulden middenweg die Bisschop aandraagt: Waarom zouden we niet volstaan met het uitbreiden met één dag? "Dan bieden we verruiming, maar ontlasten we de gemeenten." Inge van Dijk (CDA) vraagt zich samen met enkele anderen af wat er nog meer geregeld moet worden als de stembureaus drie dagen geopend zijn, zoals het beperken van exitpolls, peilingen of campagne-uitingen tijdens de drie dagen. Dit blijkt volgens de Kamer nog niet genoeg uitgewerkt te zijn.

Verdeling van stembureaus

De indieners willen per AMvB een minimum aantal stembureaus vastleggen dat tijdens de eerdere stemdagen open moet zijn. Bromet vindt het belangrijk dat er voldoende stembureaus open zijn, om de opkomst te bevorderen. Ze vraagt de indieners wat zij een goede staffel voor het aantal en de verdeling per gemeente zouden vinden. Van der Graaf vreest voor grote verschillen tussen gemeenten wat betreft de beschikbaarheid van stembureaus. Ze vindt het niet prettig dat het per AMvB geregeld wordt, dus vraagt de indieners ernaar. Ook ziet ze graag dat gemeenten kunnen differentiëren, bijvoorbeeld als een gemeente meerdere kernen heeft. Op de eerste verkiezingsdag kan dan een stembureau open in de ene kern, op de tweede een stembureau in een andere kern en op de derde verkiezingsdag in allebei de kernen. Chris Simons vindt dat gemeenten prima zelf kunnen bepalen hoeveel stembureaus er open moeten. Hij vraagt waarom ervoor gekozen is om dit centraal te regelen en hij wil een reflectie van de minister hierop in het kader van gemeentelijke autonomie.

Uitvoering door gemeenten

Dan het zwaartepunt voor de VNG: de extra kosten en mankracht die gevraagd wordt voor het vervroegd stemmen. Alle partijen staan hierbij stil. Dekker-Abdulaziz neemt de signalen van gemeenten serieus, want er zijn grote zorgen geuit na de Provinciale Staten- en Waterschapsverkiezingen van maart dit jaar. Zij wil een reflectie op deze verkiezingen, nog voordat er in september gedebatteerd wordt over de evaluatie. Inge van Dijk haalt de zorgen van de VNG aan: "het levert niet genoeg op, afgewogen tegen de kosten." Ze wil daar niet schouderophalend overheen stappen, want er komt wéér een taak bij voor gemeenten. "Geen taken erbij zonder knaken erbij," citeert ze Jan van Zanen. Van Dijk wil graag weten hoe het zit met de compensatie voor gemeenten voor dit initiatiefvoorstel en ze wil graag een reflectie van de indieners op de discussie over Artikel 2 van de Financiële Verhoudingswet.

Van der Graaf geeft aan dat de VNG is teruggekomen op een eerder advies. Ze wil weten of de initiatiefnemers hebben gesproken met de VNG, want daar is toch wel wat gebeurd. De Kamer kan volgens haar niet zomaar voorbijgaan aan de kritiek van de VNG en de oproep om een lans te breken voor medewerkers en vrijwilligers. Ook Van der Graaf vraagt naar de dekking van extra financiën en extra organisatiekracht en een reflectie op het aantal benodigde vrijwilligers voor vervroegde openstelling. Bosma vraagt zich hardop af waarom we het [vervroegd stemmen, red.] dan gaan doen, als de VNG zegt dat de uitvoeringslasten niet opwegen tegen het beperkte effect op de opkomst. Simons wil ook weten hoe de indieners hun voorstel gaan bekostigen. Bisschop stelt dat we de lasten van dit voorstel niet moeten onderschatten. Gemeenten moeten volgens hem goed gefinancierd worden en daar hebben de indieners nog geen inzicht in gegeven. Goed gefinancierd betekent volgens hem 'volgens de wettelijke norm'. Mutluer geeft aan dat de VNG na de evaluatie van de gemeenteraadsverkiezingen 2022 niet meer enthousiast is; de opkomst was toen te laag om de extra inspanningen van vervroegd stemmen te rechtvaardigen. Ze sluit zich volledig aan bij de oproep van de VNG om een lans te breken voor de medewerkers en vrijwilligers. "Ze vallen om en ze zijn onmisbaar voor het proces." Eventueel wil ze dat de vergoeding voor vrijwilligers omhoog gaat. Tot slot geeft Mutluer aan dat gemeenten toch al beperkt gefinancierd worden, dus dat het extra belangrijk is dat gemeenten hiervoor gecompenseerd worden.

Beperken volmachtstemmen

Een bijeffect van het initiatiefvoorstel is dat het aantal volmachtstemmen teruggebracht wordt tot één per persoon. Dit is niet meer nodig, wanneer kiezers ruimer de mogelijkheid krijgen om naar het stembureau te gaan. Het is een positief bijeffect, omdat daarmee het ronselen van stemmen en volmachtfraude wordt bestreden. De meningen over dit voorstel zijn enigszins verdeeld.

Aan de ene kant wil de SP de volmachtstemmen überhaupt ter discussie stellen: waarom zijn die er? Briefstemmen zou misschien een nieuwe methode zijn voor mensen die niet fysiek naar het stembureau kunnen. D66 wil het aantal volmachten terugbrengen, maar niet volledig afschaffen – zolang er geen alternatief is. GroenLinks is voorstander van het beperken van het aantal volmachtstemmen tot één, evenals de ChristenUnie, die aanhaalt dat de OVSE en de Kiesraad hier al vaker toe hebben opgeroepen. Van der Graaf wil wel dat de minister snel werk maakt van het ondersteunen van mensen met een beperking, een voorstel daartoe ligt nu bij de Raad van State. Ook de VVD is zonder er veel woorden aan vuil te maken voorstander van het terugdringen van het aantal volmachten. De PvdA lijkt voorstander van het terugdringen van het aantal volmachtstemmen, maar Mutluer haalt nog een risico aan dat door de VNG werd aangedragen: hoe wordt omgegaan met het risico dat er op meerdere dagen met meerdere stembiljetten gestemd wordt?

Aan de andere kant maakt het CDA zich zorgen om hulpbehoevende ouders die maar één kind hebben die namens hen kan stemmen. Van Dijk overweegt een amendement om het aantal van twee volmachten te behouden. De SGP vreest dat de wetgeving te streng wordt, wanneer een kind niet voor zijn beide ouders kan stemmen. Bisschop sluit zich aan bij de vragen van het CDA en wil een uitzondering voor eerstegraads familie.

De indieners en de minister van BZK krijgen de tijd om zich voor te bereiden op de beantwoording in eerste termijn. Op een later moment wordt het debat voortgezet. Mutluer besluit het debat door te zeggen dat de twijfelende fracties over de streep zullen worden gehaald door de antwoorden van de indieners.

Plenair debat over de opvolging van het rapport 'Ongekend onrecht'

Op dinsdag 23 mei 2023 vond een plenair debat plaats over de afhandeling van het rapport Ongekend onrecht over het toeslagenschandaal. Namens het kabinet waren minister-president Rutte en staatssecretaris De Vries (Toeslagen) aanwezig. Aan het debat namen twaalf woordvoerders deel: Leijten (SP), Van Baarle (Denk), Van der Plas (BBB), Omtzigt, Kuiken (PvdA), Stoffer (SGP), Van der Lee (GL), Mulder (PVV), Paul (VVD), Grinwis (CU), Kat (D66) en Inge van Dijk (CDA).

Op 17 december 2020 bood de parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag haar rapport [Ongekend onrecht](#) aan. Het toenmalige kabinet-Rutte trad daarop af. De Kamer sprak er onder andere over op [19 januari 2021](#) en [7 juli 2021](#). Maar hoe verloopt de opvolging van de affaire sindsdien?

Afhandeling

De problemen bij de ouders die door toedoen van de overheid zijn ontstaan, zullen op zijn vroegst eind 2025 zijn opgelost, constateert Van der Plas (BBB). Zij vindt het onverteerbaar dat elke nieuwe belofte tot nieuwe teleurstellingen leidt. Het kabinet benoemt de dilemma's, maar durft geen duidelijke keuzes te maken, zegt Van der Lee (GroenLinks). Hij wijst erop dat daarmee de onvrede blijft voortbestaan. Het mag niet zo zijn dat informele schulden alleen worden meegenomen als er een notariële akte is, meent Mulder (PVV). Hij vindt dat toeslagenouders die bij familie of vrienden geld hebben geleend, dat geld moeten terugkrijgen.

In het eerste kwartaal van 2025 zal 90% van de ouders een integrale beoordeling hebben gehad, zegt Rutte. Alle versnelling die we nog kunnen bedenken, passen we toe, aldus de premier. In de uitvoering wordt scherper gelet op het verschil tussen frauderen en het maken van een vergissing. Volgens de staatssecretaris zijn er nog knelpunten bij de werkelijke schade, de dossiers en de bezwaren.

Menselijke maat

Het verhaal van de ouders moet het uitgangspunt zijn, vindt Van Dijk (CDA). Een cultuur van controle, bewijsvoering en juridisering past daar volgens haar niet bij. Ondanks beloften lijkt de menselijke maat in het bestuur nog ver te zoeken, meent ook Stoffer (SGP). Hij wil de overheid letterlijk dicht bij de burger brengen. Grinwis (ChristenUnie) vraagt welke waarborgen er zijn dat alles-of-nietsterugvorderingen nooit meer zullen plaatsvinden. Hoe zorgt de premier ervoor dat de overheid niet meer eindeloos blijft doorprocederen? Als wetten of de uitvoering hardvochtige effecten hebben, zijn of worden ze aangepast, antwoordt de premier. In de uitvoering moet er ruimte zijn om individuele schrijnende gevallen met maatwerk op te lossen.

Paul (VVD) wil weten wat er inmiddels is gebeurd om discriminatie bij fraudebestrijding te voorkomen.

In hoeverre worden signalen nu wél herkend en opgevolgd? Alle ambtenaren moeten doordrongen zijn van de grote verantwoordelijkheid die zij dragen in hun dagelijks werk, voegt Kat (D66) toe.

Rutte onderschrijft het belang van het signaal aan rijksambtenaren: spreek collega's aan als zij op basis van hun onderbuik handelen. Discriminerend handelen voorkomen vraagt volgens hem de voortdurende aandacht van het kabinet, onder meer bij het gebruik van algoritmes.

Kuiken (PvdA) ziet dat de processen niet op orde zijn en dat er voor passende hulp aan de ouders onvoldoende capaciteit beschikbaar is. Waar de capaciteit tekortschiet, werken we aan uitbreiding bij de uitvoerders, reageert Rutte. Hij onderstreept het belang van emotioneel herstel. Staatssecretaris De Vries zegt dat meer wordt ingezet op mediation, waarvoor een externe partij wordt ingehuurd.

Informatievoorziening

Er waren in een vroeg stadium van de toeslagenaffaire al documenten waaruit bleek dat er dingen misgingen. Staatssecretaris De Vries stuurde die documenten recentelijk naar de Kamer. Veel woordvoerders vinden het onbegrijpelijk dat die niet eerder met de parlementaire ondervragingscommissie of de Kamer zijn gedeeld. Omtzigt hekelt die gebrekkige informatievoorziening aan de Kamer. Hebben hoge ambtenaren bepaalde mails bewust achtergehouden? Hij vraagt het Presidium, de leiding van de Kamer, om desnoods juridische stappen te ondernemen om alle informatie op tafel te krijgen.

Rutte betreurt het dat er steeds nieuwe stukken naar boven komen, maar hij durft gezien "de waanzinnige hoeveelheid documenten" niet met honderd procent zekerheid te zeggen dat het niet nog eens gebeurt. Hij laat uitzoeken waarom documenten pas nu naar buiten komen.

Houding premier

Hoe is het mogelijk dat de premier zo onverschillig staat tegenover het trauma van de slachtoffers, vraagt Leijten (SP) zich af. En hoe kan hij het toelaten dat de Kamer haar werk niet kan doen omdat informatie wordt achtergehouden? De ouders raakten alles kwijt, maar de premier behield zijn baan, constateert Van Baarle (DENK).

Het verwijt van onverschilligheid werpt de premier verre van zich. Hij wijst op de vele gesprekken die hij voert met de ouders en op de grote persoonlijke betrokkenheid die hij voelt bij het leed en de schade die ouders en kinderen is aangedaan.

Gemeenten

In het debat speelden gemeenten een bijrol. Omtzigt stelde dat het helemaal niet nodig is om consultancy-bedrijven in te huren om ouders te helpen: 'Vraag het desnoods aan de gemeentes [...] Zij hebben daar [met hulp, red.] wel ervaring mee en ze kennen ze [de mensen] ook.' Kuiken ziet onvoldoende capaciteit om de werkelijke schade vast te stellen, maar ook om geestelijke of andere hulp bij mensen thuis, bijvoorbeeld via gemeenten.

Premier Rutte rept in zijn antwoord op de rol van gemeenten bij de ondersteuning op de vijf leefgebieden. Sprekend over angst die mensen hebben om contact op te nemen met de overheid haalde hij een burgemeester aan die zei dat je een loket moet hebben dat naar mensen toegaat in plaats van andersom. Hij vindt het belangrijk dat er teams zijn die bij mensen langs gaan. In antwoord op vragen van Grinwis benadrukt hij dat de rijksoverheid alleen samen met gemeenten bij de mensen binnen kan komen.

Staatssecretaris De Vries noemt in het rijtje dat wel goed gaat bij de hersteloperatie gemeenten en de brede ondersteuning die zij ouders bieden, waarbij ze de emotionele hulp aan gedupeerden expliciet benoemd. De kosten die gemeenten daarvoor maken, kunnen zij bij het Rijk declareren. Ze nuanceert dat het niet in alle gemeenten, vanwege personeelstekorten, soepel loopt. Ze is daarover met de VNG in gesprek, omdat gemeenten de ruimte krijgen hun eigen invulling te kiezen, zodat goed aangesloten kan worden op hun eigen systematiek en ouders zo goed mogelijk worden geholpen. Ook het feit dat de ene gemeenten veel gedupeerden telt en de andere weinig, zorgt ervoor dat er verschillende oplossingen worden gekozen. In antwoord op vragen van Kuiken benadrukt ze dat het belangrijk is dat gemeenten deze taken uitvoeren omdat ze het dichtst bij de ouders staan en ook het dichtst bij organisaties die de hulp moeten leveren. De VNG heeft een kader gemaakt maar het is uiteindelijk aan elke gemeente zelf om daar op invulling aan te geven.

Moties

In tweede termijn werden zes moties ingediend die [hier](#) zijn te vinden, waaronder een motie van wantrouwen van de SP. Over de moties wordt op 30 mei gestemd.

[gebaseerd op www.tweedekamer.nl]

Plenair: Mondelinge vragen over het komende verbod op fossiel vrachtvervoer in steden

Veel gemeenten willen te snel af van fossiele trucks en bestelbusjes, vindt Van der Plas (BBB) in de mondelinge vragenronde afgelopen dinsdag. Ze wil dat staatssecretaris Heijnen (Infrastructuur en Waterstaat) eerst de randvoorwaarden op orde brengt.

Tussen 2025 en 2030 worden bedrijfsvoertuigen op benzine of diesel in bijna 30 gemeenten verboden. Het verduurzamen van het wagenpark kost ondernemers volgens Van der Plas veel geld, terwijl de subsidiepotten al leeg zijn. Bovendien zijn er nog lang niet genoeg laadpalen. Waarom worden deze plannen doorgezet terwijl we er helemaal niet klaar voor zijn, vraagt Van der Plas.

Schonere binnensteden mogen niet ten koste gaan van ondernemers, beaamt Heijnen. Gemeenten bepalen zelf of ze zero-emissiezones instellen en wanneer. Voertuigen waarvoor nog geen emissievrij alternatief bestaat, krijgen echter een ontheffing. "Ik ga niemand houden aan het onmogelijke", verzekert de staatssecretaris. Ondertussen wordt er hard gewerkt aan het verbeteren van de laadinfrastructuur en de communicatie met de branche.

Plenair: Mondelinge vragen over verbetering binnensteden

In dezelfde vragenronde wil Romke de Jong (D66) van minister Adriaansens (Economische Zaken) weten wat het kabinet gaat doen om het opknappen van de binnensteden te versnellen.

De binnenstad of de dorpskern moet "het kloppend hart" van de gemeente zijn, vindt De Jong. Hij maakt zich zorgen over de toenemende winkelleegstand en de verloedering die daarmee op de loer ligt. Hoe gaat de minister ervoor zorgen dat de verschillende partijen daarmee aan de slag gaan?

Een goede winkelstraat is van groot belang, vindt ook Adriaansens. Zij verwijst naar de landelijke Retailagenda en de Impulsaanpak Winkelgebieden. Daarmee stimuleert de overheid marktpartijen om stappen te zetten om de binnensteden aantrekkelijker te maken. De minister belooft erop toe te zien dat de bestaande instrumenten effectief worden ingezet.

Commissiedebat Arbeidsmigratie

Woensdag 24 mei debatteerden de leden van de vaste commissie SZW met minister Van Gennip over arbeidsmigratie. Aan het debat namen deel: De Kort (VVD), Van den Brink (CDA), Ceder (CU), De Graaf (PVV), Podt (D66), Van der Plas (BBB), Piri (PvdA), Kröger (GL) en Kuzu (Denk, vz.)

Net als bij eerdere debatten is een meerderheid van de Kamer bezorgd over de voortgang van de invoering van 'Roemer'. Piri is het meest kritisch en vindt dat de arbeidsmigranten er tot nu toe weinig van merken. Ondanks de lijst acties en maatregelen die Van Gennip opsomt. Toch ziet de minister ook positieve ontwikkelingen en verwacht ze dat de ingezette maatregelen snel hun vruchten gaan afwerpen.

Noodzaak van arbeidsmigratie

Vrijwel alle partijen, De Kort voorop, vonden dat de noodzaak voor arbeidsmigratie ook voortkwam uit het feit dat in Nederland veel onbenut arbeidspotentieel niet wordt ingezet. Als veel meer uitkeringsgerechtigden, parttimers, gedeeltelijk arbeidsongeschikten, etc. aan de slag gaan, zijn

honderdduizenden arbeidsmigranten niet meer nodig, is de redenering. Ceder vond dat wel een interessante gedachte. Maar als 'iedereen die kan werken' aan de slag moet, betekent het dan ook dat de VVD bereid is om de 24 wekeneis voor asielzoekers los te laten? Het kostte De Kort veel woorden om te laten doorschemeren dat 'iedereen' toch ook weer niet al te letterlijk was bedoeld.

Ook kinderen van ongedocumenteerden kunnen niet aan de slag, zo antwoordde Van Gennip op vragen van Ceder en Van der Plas. Deze kinderen zijn in Nederland geboren, opgegroeid en opgeleid en spreken de taal, zo betogen zij. Waarom zou je dan verzorgenden uit Thailand halen terwijl deze kinderen morgen aan de slag kunnen, vroeg Van der Plas zich af. Zo gemakkelijk was dat niet, legde Van Gennip uit. Het beleid is dat we het voor ongedocumenteerden niet aantrekkelijk willen maken om langer in Nederland te verblijven. Dat geldt voor de ouders én ook voor hun kinderen.

Van Gennip erkent dat er veel onbenut arbeidspotentieel is en maar wijst de Kamer er ook op dat het kabinet allerlei maatregelen neemt en voorbereidt om dat potentieel te mobiliseren. Ze benadrukte daarnaast dat het belangrijk is om na te denken over de vraag wat voor werk wij eigenlijk bij Nederland vinden passen. Het kabinet komt met een visie op de toekomstige economie en de banen die daarbij horen. Als dat duidelijk is, wordt het gemakkelijker om te bezien of en wat voor soort arbeidsmigranten Nederland nodig heeft.

Podt noemde in dat verband de 'kiloknallerslachterijen' waar geregeld 95% van de medewerkers bestaat uit arbeidsmigranten die via malafide uitzendbureaus – 'criminele organisaties' aldus Van Kent – in het buitenland worden geronseld. Van der Plas zag dat anders, waarna Ceder opmerkte dat dit een lastig punt is voor een partij die opkomt voor de boeren maar ook voor mensen in de grote stad die last hebben van overlast door arbeidsmigranten.

Nadere Europese afspraken

Podt en Piri verklaarden het vrij verkeer van personen en diensten min of meer heilig. Hierdoor was het voor minister Van Gennip gemakkelijk suggesties van andere partijen, waaronder Van de Brink, om op te treden tegen de uitwassen van de Richtlijn naast zich neer te leggen.

Anders dan een jaar eerder bleek Van Gennip wel bereid om binnen Europa het probleem van het doordetacheren van mensen van buiten de EU aan de orde te stellen. Zo wil ze er voor zorgen dat het onderwerp opgenomen wordt in het werkprogramma voor volgende Europese Commissie. Ze denkt ook aan bilaterale afspraken met notoire doordetacheerders zoals Litouwen en Italië.

Bedrijfseffectrapportage

Van den Brink pleitte voor een bedrijfseffectrapportage. Dat zou een goede invulling zijn van de [motie van Palland en Ceder](#). In de motie vraagt de Kamer om de brede welvaart criteria centraal te stellen bij de afweging of een nieuw bedrijf of een uitbreiding van een bestaand bedrijf leidt tot ongewenste effecten op het lokale welzijn. Ook Van Kent, die eerder vragen stelde over de bouw van 247 woningen voor arbeidsmigranten in Andel, een klein dorp van ca. 2.600 inwoners, wil dat het kabinet ingrijpt.

Van Gennip was lovend over de voortgang die kabinet en VNG maken op dit punt. De VNG werkt aan een opzet en wat Van Gennip betreft wordt eerst gekeken of gemeenten die vrijwillig gaan gebruiken. Als in de loop van 2023 blijkt dat het gebruik tegenvalt, zal ze niet schromen om de effectrapportage te verplichten. Al was het maar om te voorkomen dat gemeenten de lasten van arbeidsmigranten op elkaar afwentelen.

Ook vestigt de minister haar hoop op de Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen. Die moet niet alleen advies uitbrengen over de noodzaak van extra arbeidskrachten in de toekomst, bijvoorbeeld vanwege de vergrijzing van de beroepsbevolking, maar ook hoe de effecten hiervan voor 'dorpen en wijken' binnen de perken kunnen blijven.

Registratie en zorgplicht

Op aangeven van o.a. de VNG, Rotterdam en Den Haag stelden o.a. Van den Brink, Van Kent en Piri vragen over de gebrekkige registratie van arbeidsmigranten. Van Kent vindt dat werkgevers de verplichting moeten krijgen om mensen te registreren. Een artikel waarin de ABU [brancheorganisatie van uitzendondernemingen, red.] die verantwoordelijkheid afhoudt vindt Van Kent een 'jankverhaal'.

Volgens Van Gennip gaat het snel beter met de registratie van arbeidsmigranten. Zij kunnen al vrijwillig contactgegevens melden bij de RNI-aanvraag [registratie niet-ingezetenen, red.] en er worden apps en andere oplossingen ontwikkeld waarmee ze zelf de gegevens actueel kunnen houden. Gemeenten kunnen nu al opvragen hoeveel arbeidsmigranten er volgens de RNI in hun gemeente wonen en vanaf de zomer krijgen ze rechtstreeks inzicht in de gegevens van de geregistreerde arbeidsmigranten. Hoewel deze voorstelling van zaken veel rooskleuriger is dan de werkelijkheid, nemen de meeste Kamerleden hier genoeg mee.

Suggesties om de registratie te verbeteren zijn er ook. De Kort wil dat arbeidsmigranten de verplichting krijgen om zich uit te schrijven uit de RNI wanneer ze Nederland verlaten. Dat blijkt ingewikkeld, volgens Van Gennip maar het idee erachter wekt haar interesse. Ze gaat het bespreken met haar collega van BZK en komt er in de loop van het jaar op terug.

Van der Plas gaat met de suggestie van een 'Orange Card' nog een stap verder. Zij wil dat arbeidsmigranten alleen welkom zijn als dat functioneel is, dat op voorhand duidelijk is wanneer een arbeidsmigranten naar huis gaat en dat een en ander beter wordt gereguleerd. Van den Brink prikt de proefballon lek. Dergelijke eisen kunnen nl. vanwege het vrij verkeer van personen niet worden gesteld aan EU-arbeidsmigranten. Ook Van Gennip maakt duidelijk dat ze niet terug wil en kan naar tewerkstellingsvergunningen. Bovendien gelden er al vergelijkbare regels voor arbeidsmigranten uit landen van buiten de EU.

Over de zorgplicht is Van Gennip kristalhelder. Linksom of rechtsom krijgen werkgevers de plicht om ervoor te zorgen dat arbeidsmigranten die voor hen werken op een goede manier bekend zijn bij de overheid. Ze kiest hiervoor bewust de aanduiding 'werkgever'. Onder werkgevers verstaat ze zowel uitzendbureaus als werkgevers die arbeidsmigranten zelf in dienst nemen. Ze zal onderzoeken of dat betekent dat de zorgplicht niet in de certificeringswet voor uitzendbureaus zal worden opgenomen. Het doel is belangrijker, Van Gennip spreekt over 'zoeken naar meest effectieve manier'; daarom beziet ze hoe ze dat wettelijk kan verankeren.

Certificering en boetes

Het kritische [advies van de Raad van State](#) over de *Wet verplichte certificering voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten* houdt de gemoederen bezig. Kamerleden willen weten wat de gevolgen zijn voor het wetsvoorstel en de ingangsdatum. Dat het kabinet het advies niet zomaar naast zich kan neerleggen is Van Gennip duidelijk. Dat wil ze ook niet omdat de wet 'in één keer goed moet zijn'. Het ministerie onderzoekt hoe de adviezen van de Raad van State het beste in de wet kunnen worden verwerkt. Dat kost tijd en daarom is de ingangsdatum van 1 januari 2025 waarschijnlijk niet haalbaar.

Het kabinet zal de aangepaste wet na de zomer aan de Kamer sturen. Dan wordt ook pas duidelijk hoe groot de vertraging zal zijn. Op verzuchtingen van Kamerleden hierover reageert Van Gennip fel. Ze doet een dringend appèl op ondernemers en uitzenders om fatsoenlijk met arbeidsmigranten om te gaan. 'Daar kunnen ze vanaf vandaag mee beginnen. Daar is geen wet voor nodig.'

Kröger wil weten of het kabinet – nu de wet is vertraagd – met AMvB's tussentijdse maatregelen gaat nemen. Van Gennip begrijpt de oproep en heeft er ook wel begrip voor. Toch waarschuwt ze dat de ambtenaren die AMvB's moeten schrijven ook nodig zijn om de wet aan te passen. Daarom zegt ze toe er opnieuw naar te willen kijken en dat ze er erop terugkomt als duidelijk is wat de gevolgen van het advies van de Raad van State zijn.

Van Kent wil malafide praktijken graag aanpakken via de *Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs* (Waadi) en d.m.v. hoge boetes. Boetes die zo hoog zijn dat ondernemers het wel uit hun hoofd laten om arbeidsmigranten slecht te behandelen. Van Gennip zal deze suggestie, en ook mogelijke andere wetten die hiervoor geschikt zijn, bekijken.

Handhaving en mensenhandel

De handhaving capaciteit bij de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) baart Kamerleden zorgen. Hierdoor ontbreekt de preventieve werking van de maatregelen, vindt Ceder. Van Gennip probeert de Kamerleden gerust te stellen met de mededeling dat de NLA druk bezig is met de werving van nieuwe mensen en zelf aangeeft dat ze voldoende capaciteit heeft om de certificeringswet te kunnen handhaven. Of dat ook zo blijft als de wet wordt aangepast moet blijken uit een nieuwe handhavingstoets.

Van den Brink wil dat het afnemen van paspoort en bankpas voldoende grond biedt om werkgevers te vervolgen voor mensenhandel volgens art. 273f Strafrecht. In feite beroof je mensen van hun vrijheid is de redenering. Van Gennip voorziet dat het afnemen van paspoort en bankpas niet voldoende is en de rechter hierin niet zal meegaan. Ze is het wel met het CDA eens dat art. 447b Strafrecht en een boete bij weigering te weinig soelaas biedt. Daarom gaat ze met staatssecretaris Van den Burg van JenV onderzoeken hoe ze ervoor kan zorgen dat werkgevers direct gesanctioneerd kunnen worden.

Instrumentarium voor gemeenten

De Kort stelde voor om burgemeesters en gemeenten meer en beter instrumentarium te geven om bij mistanden direct en harder in te grijpen. Burgemeesters en gemeenten zijn veel beter en sneller in staat misstanden te signaleren, betoogde hij. Bij misstanden zouden burgemeesters bedrijven bijvoorbeeld moeten kunnen sluiten.

Van Gennip ging daar niet in mee. Volgens haar biedt het bestaande en nieuwe instrumentarium voldoende mogelijkheden maar dan moeten gemeenten die wel benutten. Om dat te bevorderen is het VNG-ondersteuningsteam in het leven geroepen. Daarnaast kunnen burgemeesters en gemeenten misstanden vaker melden bij de NLA. Volgens de minister heeft die inmiddels voldoende capaciteit om direct in actie te komen.

Bestuursrechtelijk bestuursverbod en boetes

Woordvoerders van verschillende partijen met Kröger voorop wilden weten of de minister het mogelijk gaat maken om bestuurders van malafide uitzenders een bestuursrechtelijk bestuursverbod op te leggen. Zo zou worden voorkomen dat malafide ondernemers gewoon een nieuw bedrijf kunnen oprichten en door kunnen gaan met hun praktijken. Van Gennip was hier geen voorstander van. Om

een bestuursverbod te kunnen opleggen is uitgebreid onderzoek en bewijs nodig. In die periode kan een ondernemers zijn bedrijf overdoen aan een familielid en via die route de praktijken voortzetten. Bovendien kost het veel capaciteit van de NLA en de minister vindt dat die beter kan worden benut.

Inhoudingen op wettelijk minimumloon en de regeling voor extra-territoriale kosten

Ceder stelde opnieuw de inhouding van huur en zorgpremie op het wettelijk minimumloon ter discussie. Andere partijen vonden ook dat inhouding op een toch al laag loon de afhankelijkheid van de werkgever vergroot, waarbij het maar de vraag is of de werkgever het ingehouden geld daadwerkelijk hiervoor gebruikt. Sommigen zagen er zelfs een pervers verdienmodel in. Van Gennip bleek minder uitgesproken en zag naast de nadelen ook de voordelen voor arbeidsmigranten. Ze zegde Ceder toe om na de zomer alle voor- en nadelen nog eens goed op een rijtje te zetten zodat de Kamer zich er dan goed geïnformeerd over kan uitspreken.

Ook de [ET-regeling](#) was de Ceder opgevallen. Deze fiscale regeling is een fiscale regeling bedoeld voor werknemers die in het buitenland wonen en tijdelijk in Nederland komen werken. Met deze regeling kunnen zij een belastingvrije vergoeding krijgen voor extraterritoriale kosten [ET-kosten, red.]. Ceder wilde weten waarom het geld in eerste instantie bij de werkgever terechtkomt en niet rechtsreeks aan de werknemers wordt overgemaakt. Het zou misbruik in de hand werken en een verdienmodel voor werkgevers kunnen zijn. De minister wil nu ook weten hoe een en ander in elkaar zit en zal het uitzoeken. Het mag wat haar betreft geen de facto subsidie op arbeidsmigratie zijn. Na de zomer ontvangt de Kamer haar bevindingen.

Tweede termijn en tweeminutendebat

Aan het einde van de eerste termijn is het debat geschorst. De woordvoerders stemden in met het voorstel van voorzitter Kuzu om de tweede termijn te combineren met het tweeminutendebat. De Kort van de VVD zal hierbij als eerste het woord voeren.

[Jos Stuart, gemeente Den Haag]

Commissiedebat Staat van de Volkshuisvesting

Dit periodiek terugkerend debat gaat voornamelijk over de betaalbaarheid van het wonen. Maar ondertussen gaat elk bouw- en woondebat ok over de bouwopgave.

Woningbouwopgave en migratie

Eerdmans van JA21 en Kops van de PVV maken een heel groot punt van de bevolkingsgroei veroorzaakt door immigratie. Er valt niet tegen de klippen op woningen bij te bouwen. Dat was ook de boodschap die de minister eerder zelf gaf. De PVV brengt standaard in dat statushouders voorrang krijgen op Nederlanders bij een huurwoning. Ook de SGP wil weten wat de minister gaat doen aan de migratiedruk. De PVV verwijst naar het weigeren van een woning door statushouders.

De VVD en de PVV vinden het onbestaanbaar dat Nederland nu economische daklozen kent. De VVD wil dat gemeenten stoppen met het verbieden van permanente bewoning in recreatiewoningen.

D66 en de PvdA vragen de minister om hernieuwde inzet omdat uit de 'bouwbrief' van de minister lijkt dat hij van een doemscenario uitgaat op zijn bouwopgave. De PvdA en GroenLinks stellen een doorbouwgarantie voor als 50% van de woningen zijn verkocht. In plaats van de 70% waar de markt op wacht en bouwprojecten op annuleert.

Minister De Jonge legt uit dat de demografische groei hoger is dan verwacht maar dat de ook gegroeide woningvraag niet alleen door immigratie komt. De groei van het aantal huishoudens is 620.000 waarvan 420.000 door migratie en 200.000 door kleinere huishoudens (mede door vergrijzing). Naar de exacte gevolgen van de bevolkingsgroei doet hij met het bureau ABF nu onderzoek naar wat nog voor de zomer een rapport moet opleveren. Hij heeft ook een staatscommissie demografie aan het werk gezet. Het migratiesaldo gaat over 227.000 personen. Oekraïense vluchtelingen tellen daarbij die niet in mee. De minister wil het beeld corrigeren dat er alleen gebouwd wordt voor de asielzoekers. Een woning weigeren mag maar één keer daarna is het over en uit vervalt het aanbod en stopt de opvang. Dat statushouders naar een woning moeten is evident.

De belangrijkste redenen waarom de bouw is ingezakt zijn de economie, bouwkosten en met name de gestegen rente, die is van 1,5% naar 5% gegaan waardoor kopers niet kunnen kopen en beleggers zich terugtrekken. Hij ziet een lichtpuntje in het zakken van de koopprijzen van bestaande woningen en verwacht dat de nieuwbouw daarop gaat volgen. Hij gaat proberen de dip te beperken maar hij kan het niet voorkomen.

Ouderenwoningen

De fractie Den Haan wil dat de doorstroom door de bouw van ouderenwoningen op gang komt en vraagt die minister om zijn plannen concreet te maken. Kamerlid den haan vraagt die minister gemeenten te wijzen op het belang van ouderen huisvesting zij kunnen op wijkniveau kijken wat de vergrijzing is en wat er nodig is en aan de slag gaan. In dit verband vraagt ze ook om de stand van zaken van de woonzorgvisies van gemeente en of ze rekening houden met de demografische ontwikkelingen. Eerdmans kiest een andere insteek, hij wil een terugkeer van het bejaardenhuis. Het is goed tegen de eenzaamheid en helpt de doorstroming.

De minister is overtuigd van de noodzaak van meer ouderenwoningen omdat er immers meer ouderen zullen komen. Er is te weinig oog geweest voor de demografische ontwikkelingen en 1/3 van de bouwopdracht is voor deze doelgroep bedoeld. Je woonzorgvisie van gemeente zijn grote verschillen in en de bouwopgaven moet voor deze doelgroep eind dit jaar in beeld zijn. Ook gemeenten zijn gebaat met de kennis voor wie gebouwd moet worden. Met de wet versterking regie volkshuisvesting die na de zomer Naar de Kamer komt worden woonzorgvisie is van gemeente verplicht. In de 35 woondeals zal bouwer voor ouderen worden opgenomen. Op het verzoek van Den Haan of er in de visies ook wordt gekeken naar de leefomgeving en de sociale context voor ouderen stelt de minister dat hij niet aan integraliteit ten onder wil gaan.

Startbouwsubsidie

De minister heeft 250 miljoen beschikbaar gesteld voor een startbouwimpuls. Hij meent dat hij daarmee de bouw een slinger kan geven met projecten waar nu nog teveel is gefocust op dure woningen die niet meer gekocht worden. Hij wil wel streng zijn met eisen als de grondeigenaren zich hebben ingeschikt en hun 'pijn hebben gepakt', het bouwproject al vergund is inclusief het aspect betaalbaarheid en het bewijs is geleverd dat alles is gedaan zodat de overheid niet de private winst levert. Hij wil niet dat initiatiefnemers achterover gaan leunen en wachten op de subsidie.

In dit verband reageert hij ook op de wens van enkele fracties om een doorbouwgarantie. Hij vreest dat het een soort opkoopfonds gaat worden en slecht vorm te geven is en de bouw dip gaat verlengen. De markt vraagt er ook niet om. Op verzoek van de Partij van de Arbeid en GroenLinks gaat hij de voor- en nadelen op een rij zetten met het Ministerie van Financiën onderzoeken. Omdat de voorjaarsnota zeer ingewikkeld is aldus GroenLinks zal hij dat ook doen met alle financiële regelingen en garanties.

Flexwoningen en beter benutten bestaande bouw

Boulakjar van D66 vindt het plaatsen van flexwoningen onmisbaar. Maar nu naar zijn mening blijkt dat woningcorporaties geen locaties hebben vreest hij dat ze opgeslagen staan in loodsen. Hij vraagt de minister of dat ligt aan dwarsliggende gemeenten. De Socialistische Partij moet er niks van weten, zelfs in de donkere jaren 30 van de vorige eeuw werd er gewerkt aan een trotse volkshuisvesting. Dat kunnen we nu ook doen.

De D66 fractie wil weten of woningdelen gestimuleerd kan worden van afgestudeerde studenten. De PvdA noemt dat gewoon samenwonen en stelt dat het fiscaal wordt tegengewerkt en de sociale zekerheidsregels ook zeker niet helpen. De SGP wil dat gemeente worden betrokken bij het beter benutten van de bestaande woningvoorraad.

De minister ziet flexwoningen de snelste manier om sociale woningbouw toe te voegen aan de woningvoorraad. Hij heeft zijn besteld voor dat er locaties beschikbaar kwamen en erkent dat het een ingewikkelde koppeling is naar een specifieke locatie. Ze staan niet te verstoffen, dat kost gewoon een aantal maanden.

Beter benutten van de bestaande woningvoorraad kan met splitsen een enorm potentieel opleveren van 60 tot 80.000 woningen. de minister erkent dat gemeenten daar wat huiverig voor zijn gezien de ervaringen met verkamering. hij gaat Daarom in overleg met gemeente hoe het snel en beter kan en samen met hen een handreiking opstellen zodat In de regionale woondeals doelstellingen kunnen worden opgenomen. Beter benutten kan ook met optoppen omdat de drielaagse woningbouw veel voorkomt in Nederland.

Woningdelen tot slot ziet hij dat hypotheekverstrekkers het niet willen vanwege het risico op een moeilijkere executieverkoop indien nodig. Hij vindt dat de banken meer kunnen doen. Financiële drempels in de sociale zekerheid of de belastingen kan hij niets aan doen omdat dat te veel geld kost.

Middenhuur

De VVD stelt de vraag of het (reguleren van) middenhuur in heel Nederland hetzelfde moet blijven omdat hij uitponding of verkoop vreest. ook vindt hij het niet terecht dat middenhuur wordt gestraft met huurpunten in mindering brengen als de verduurzaming niet lukt. D66 wil dat middenhuurwoningen ook kunnen worden toegewezen aan afgestudeerden.

De minister is niet bang voor verkoop en waar dat wel plaatsvindt is dat een correctie op eerdere aankoop van woningen om te verhuren. En dat is prima. De ervaring leert dat het gros van de middenhuurwoningen inmiddels geen middenhuur meer is omdat bij mutatie ze te duur werden voor wat ze waard waren. Recht doen aan de huurder en overeind houden van de nieuwbouw is zijn doelstelling. Op een interruptie van de VVD dat dit de hoofdreden van de bouwvertraging is ontkent hij dat omdat het maar om een relatief klein gedeelte van het totale nieuwbouwproductie is.

Betaalbare woningen

Meerdere fracties zien dat het percentage betaalbare woningen afneemt. de sociale huur is landelijk nu 27%. JA21 wil weten hoe de minister het verplichte percentages van 30% gaat afdwingen

GroenLinks en de Partij van de Arbeid hebben het bericht opgepakt van de Woonbond Aedes en de steun van de VNG met hun bezwaren dat de minister de afspraken op de huurtoeslag niet nakomt en er 300 miljoen wordt afgepakt van bestaande huurders.

De minister is het niet eens met de inzet van Aedes en de Woonbond. In het pakket van maatregelen gaan 600 duizend huurders er gemiddeld € 57 op vooruit. Van een eerder afgesproken huurbevrozing komt er dus nu een huurverlaging. Ook de huurstijging zal anders worden geregeld en worden gekoppeld aan de cao loonstijging minus een half procent. waar het om gaat is dat de huurtoeslag wordt hervormd. Het gaat zeker niet om 300 miljoen euro maar per huurder vanaf 2025 enkele euro's per maand. Ook hiervoor zal hij dit goed schetsen per brief zet dat bij de behandeling van de Voorjaarsnota kan worden meegenomen.

De minister ja herhaalde zijn punt dat de grote steden veel sociale huur hebben en de gemeente eromheen juist niet. In de wet regie volkshuisvesting wordt het de randgemeenten daarom verplicht 30% te programmeren in de nieuwbouw

Locaties en grondprijzen

De VVD wil dat er fors wordt doorgebouwd in de polders zoals Rijnenburg, Gnephoek en Almere Pampus. Peter de Groot van deze fractie stelt dat Nederland genoeg ruimte heeft om te bouwen. GroenLinks vindt dat gemeente financieel beknot zijn door het rijk en geen grondpolitiek mogen bedrijven. Dit zorgt dat de grond winst wordt geprivatiseerd. Voorkom dat door subsidie geven op het aankopen van bouwgrond met garanties voor gemeenten. Klaver van de GL fractie vraag naar de inzet van pensioenfondsen. Dit wordt al jaren aangekondigd ja projecten in Nederland zijn te klein. vroeg Daarom projecten bij elkaar in één grote bouwobligatie waar ze op kunnen intekenen.

De minister ziet dat gemeenten de grondprijzen inmiddels aanpassen aan de lagere woningwaarden. Dat ze in eerste instantie hoger waren werd vooral veroorzaakt door de lagere rente. Hij komt binnen een maand met een brief over het grondbeleid inclusief wat er gedaan kan worden om de grondprijs te beïnvloeden.

Wat locaties betreft kan hij wel beter op duwen. Er is nu een vertraging om het beleggen zich terugtrekken wat weer gevolgen heeft voor de woondeals. hoewel het bij dit debat bijna niet aan de orde kwam benoemt hij de voorkeur voor 2/3 binnenstedelijk en de noodzaak om 1/3 buitenstedelijk te bouwen. Hij merkt ook dat de provincies pragmatischer zijn geworden om er in dorpen en kernen een straatje bij te bouwen

Er is door GroenLinks een tweeminutendebat aangevraagd.

Rondetafelgesprek over funderingsproblematiek

Er lijkt consensus te zijn over het aantal woningen, dat in de nabije toekomst te maken kan krijgen met funderingsproblemen. In het recent verschenen Trendzicht 2023 van de AFM wordt gesproken over 800.000 tot 1 miljoen huizen en gemiddelde herstelkosten van €64.000 per huis. Het gaat dan om een potentiële schadepost van 64 miljard euro'.

Dit gegeven dringt zich langzamerhand ook op aan de Kamer en zij organiseerde daarop een hoorzitting met vertegenwoordigers van gemeenten, provincies, waterschappen, huiseigenaren, getroffen, een verzekeraar, een woningcorporatie en kennisinstellingen.

Schuld

Het schadebedrag werd daarbij niet ter discussie gesteld. De hele hoorzitting ging in op de schuldvraag en een fonds om particuliere huiseigenaren te helpen. Want bij hen ligt voornamelijk het probleem. Woningeigenaren met een woning van vóór 1970 hebben over het algemeen nog houten palen. Als deze droog komen te liggen door peilbesluiten van de grondwaterstand door provincies in het landelijk gebied, waterafvoer door waterschappen en besluiten van gemeenten over grondwater in een

stedelijke omgeving gaan ze eenvoudigweg verrotten. Oftewel een sluipmoordenaar aldus onder meer Deltares en het Kenniscentrum Funderingsherstel omdat het zeer langzaam gaat en pas wordt opgemerkt als de woning schade vertoont. En dat zijn we te laat aldus de heer Herbert van het Verbond voor Verzekeraars.

Als het gaat om de grondwaterstand wilde meerdere Kamerleden weten of er dan iemand de schuld kan worden gegeven. Immers de woningeigenaar heeft er geen invloed op gehad, een paar particuliere slachtoffers (eufemistisch als 'ervaringsdeskundigen' aangemerkt) hadden zeer emotionele verhalen hoe zij vast zitten in een onverkoopbaar huis dat onder hun ogen richting onbewoonbaarheid en sloop schuift.

Burgemeester Van de Nadort van Westellingwerf, gedeputeerde Hoogland van de provincie Friesland en het Kenniscentrum benadrukten dat de schuldvraag opzoeken niet werkt. Dat gaat heel veel onderzoek vergen waarbij peilbesluiten democratisch genomen beslissingen zijn geweest en juridische procedures opleveren. Dat is zonde van het geld laat Groningen zien.

Daarbij komt ook nog dat de oorzaak ook kan komen door paalrot aldus de aanwezige gedeputeerde en Deltares. Daar is helemaal geen schuldige op aan te wijzen. Waar de burgemeester helemaal geen juridische procedures op de schuldvraag wil heeft de provincie dat wel gedaan juist om de oorzaak te achterhalen om snel te kunnen beginnen met het bieden van hulp. Vereniging eigen huis wil dat de bewijslast wordt omgedraaid

Wie de schuld zou kunnen krijgen moet ook betalen vindt D66. Zij richtten hun pijlen en vragen op de positie van Waterschappen. Schoonman van de Unie van Waterschappen verwees naar de democratische processen van peilbesluiten van de provincies en gaf aan dat in het verleden op de verkeerde plekken is gebouwd. Voorkom dat met het principe 'water en bodem sturend' en beter bouwen in de toekomst en niet meer in slappe bodems. Deze mening deelde de wethouder uit Gouda trouwens niet, nieuwbouw kan best in slappe bodems vond hij. De provincie Friesland en gemeente Gouda waren heel resoluut, gemeenten en provincies kunnen dit niet dragen waarbij komt dat in principe het herstel gedragen moet worden door de woningeigenaar.

GroenLinks wilde van de gedeputeerde weten waarom hij de oorzaak niet wil wegnemen waarop hij antwoordde dat het niet kan omdat het klimaat verandert en de woningen nu eenmaal al zijn aangetast. Hij denkt wel aan het stimuleren van infiltratie.

Hulp

Het is beter te komen met één landelijk loket voor informatie en begeleiding, en geld voor voorlichting, preventie en herstel vinden alle aanwezigen. Men was het ook eens over de noodzaak van een landelijk fonds. Boetzelaer van het Kenniscentrum Aanpak Funderingsproblematiek wil dat het rijk betrokkenheid moet tonen, en betoogde dat een landelijk fonds nodig is omdat het huidige fonds niet werkt omdat niet alle gemeenten meedoen [aanvraag voor hulp is alleen mogelijk als je gemeente meedoet, red] en te ingewikkeld is.

Gemeenten moeten de voorlichting oppakken wat mw. Korff van Deltares aangaf. Gemeenten kunnen beginnen met de informatie over de staat van de funderingen op te nemen in de BAG (basisadministratie gebouwen). Al stelt de wethouder Gouda en voorzitter van het platform slappe bodems dat gemeenten geen kennis in huis hebben op funderingen en ook niet weten welke informatie in het systeem gezet kan worden dat betrouwbaar is.

Geld

Hoe dat herstel qua geld ingevuld moet worden uit moet zien liepen de gedachten op zich niet zo heel veel uiteen. Te lang wachten betekent sloop-nieuwbouw terwijl het op tijd aanpakken 60 tot 110 duizend euro per woning kost. En als dat geld er al is (bijvoorbeeld bij aanwijsbare rioolwerkzaamheden en een schadevergoeding) dan willen burens soms niet mee omdat ze het probleem niet onderkennen en moet de gemeente helaas optreden met bestuursdwang aldus wethouder Klimij- van der Laan van de gemeente Gouda.

Vereniging eigen huis wil het totaalbedrag in drieën delen door rijk, gemeente/waterschap/ eigenaar. Ervaringsdeskundigen denken aan 50% van de kosten, het Kenniscentrum opperde 40 duizend euro.

Het Verbond van Verzekeraars wil eerder actie om juist schade te voorkomen en helemaal geen geld omdat het leidt tot ingewikkelde procedures en vaak leningen betreffen die moeten worden terugbetaald. Dit werd door de aannemers later gesteund: denk eerder aan een verlaagd btw tarief, fiscale aftrekbaarheid. Dat is beter dan ingewikkelde subsidies en daarna intensief gecontroleerd worden.

Dat particulieren klem komen te zitten betekent niet dat woningcorporaties niet worden getroffen. Ook zij hebben grote problemen doordat zij over het algemeen oudere woningen bezitten en het schadebedrag kan oplopen tot 30 miljard euro. Volgens de heer De Waal die sprak namens Aedes kan voor elke woning die wordt hersteld , één woning minder worden gebouwd omdat vaak wordt vergeten dat de begeleidingskosten uitermate hoog zijn.

Op een vraag van De Groot van de VVD dat corporaties toch 100 mld. hebben gekregen werd geantwoord dat in prestatieafspraken dat is verbonden aan vooral de energietransitie. Deze transitie kan trouwens een aanvullende reden zijn voor corporaties eerder over te gaan tot sloop-nieuwbouw bij oudere woningen omdat de kosten voor herstel en verduurzaming samen opgeteld te hoog worden.

Op een vraag van de VVD aan de heer Estié van de Nederlandse Vereniging Aannemers Funderingswerken hoe het herstel goedkoper kan was zijn aanpak een straataanpak en herstelwerkzaamheden verzekeraar maken. Dat is nu niet het geval.

Tweeminutendebat integriteit openbaar bestuur

- 28844-255 Motie [Martin Bosma](#) over het opzetten van een parlementair onderzoek naar de banden met Dröge & van Drimmelen. Geen oordeel.
- 28844-256 Motie [Dassen c.s.](#) over het wettelijk vastleggen van de verplichting van een gedragscode integriteitsregels voor bewindspersonen. Oordeel Kamer
- 28844-257 motie [Dassen c.s.](#) over een plan van aanpak om het integriteitsbeleid binnen bestuurslagen te harmoniseren en te versterken; motie wordt nog gewijzigd in “zo nodig” harmoniseren. Dan oordeel Kamer
- 28844-258 Motie [Leijten](#) over in het wetsvoorstel ook een afkoelperiode voor Kamerleden opnemen. Oordeel Kamer
- 28844-259 Motie [Leijten](#) over het alleen uitvoeren van een weerbaarheidsscan als deze wetenschappelijk gevalideerd is. Ontraden; er komt nog een brief met informatie over de hoogte van de kosten i.v.m. de aanbestedingsgrens.
- 28844-260 Motie [Van Baarle c.s.](#) over het introduceren van een interne toezichts- en handhavingsmogelijkheid voor de gedragscode bewindspersonen. Ontraden

- 28844-261 Motie [Van Baarle en Dassen](#) over het aanscherpen van de Uitvoeringsrichtlijn transparantie agenda's bewindslieden. Ontraden

De Tweede Kamer stemt op 30 mei over de ingediende moties.

Tweeminutendebat strategische keuzes bereikbaarheid

- 29385-120 Motie [Van Ginneken en Van der Graaf](#) over een jaarlijkse handzame publicatie die inzicht biedt in de belangrijkste ontwikkelingen in het Nederlandse vervoer- en transportsysteem. Oordeel Kamer;
- 29385-121 Motie [Van Ginneken en Van der Graaf](#) over de mogelijkheden, belemmeringen en kosten van het aan minima ter beschikking stellen van vervoersbewijzen. Oordeel Kamer;
- 29385-122 Gewijzigde motie [Koerhuis](#) over in het MIRT voorstellen doen om de vervangingsopgave in te halen voor spoorwegen. Ontraden;
- 29385-123 Motie [Madlener](#) over nu en in de toekomst de betaalbaarheid van automobilititeit garanderen. Ontraden;
- 29385-124 Motie [Madlener](#) over per direct afzien van het voornemen om betalen naar gebruik in te voeren. Ontraden;
- 29385-125 Motie [Madlener](#) over de accijnskorting op brandstof verlengen tot en met 31 december 2023. Ontraden;
- 29385-126 Motie [Van der Graaf c.s.](#) over voldoende concrete reistijdgrenzen of reistijdnormen voor voorzieningen. Oordeel Kamer;
- 29385-127 Motie [Van der Graaf](#) over bij gesprekken met de ov-sector het invoeren van betalen naar gebruik en de daarmee gepaard gaande verwachte reizigersgroei meewegen. Oordeel Kamer;
- 29385-128 Motie [Stoffer en Koerhuis](#) over belangrijke aanlegprojecten zo veel mogelijk doorzetten. Oordeel Kamer;
- 29385-129 Motie [Stoffer](#) over een afwegingskader voor de programmering van vervangings- en renovatieprojecten. Oordeel Kamer;
- 29385-130 Motie [Krul c.s.](#) over uitgewerkte bereikbaarheidsnormen hanteren bij het afwegingskader van het Mobiliteitsfonds en het MIRT. Ontraden (Actieprogramma mobiliteitsvisie ontvangt u voor de begroting);
- 29385-131 Motie [Krul en Van der Graaf](#) over het onderhoud en de instandhoudingsopgave integreren in alle onderdelen van de MIRT-cyclus. Oordeel Kamer;
- 29385-132 Motie [Krul](#) over een visie, strategie en aanpak ontwikkelen over hoe het Rijk de MIRT-projecten na de aanlegstop weer gaat opstarten. Oordeel Kamer.

De Tweede Kamer stemt op 30 mei over de ingediende moties.

Tweeminutendebat verduurzaming industrie

Moties ingediend tijdens het debat. Ontraden tenzij anders aangegeven.

- 29826-181 [Motie van het lid Boutkan over binnen de maatwerkafspraken de gezondheidseffecten voor omwonenden meenemen](#)
- 29826-182 [Motie van de leden Boutkan en Kröger over in de maatwerkafspraken opnemen dat maatwerksubsidies niet verstrekt worden aan bedrijven die tegelijkertijd ook bonussen uitkeren](#)
- 29826-183 [Motie van het lid Boucke over de mogelijkheden onderzoeken om met wetgeving te waarborgen dat Tata Steel zo snel mogelijk overgaat tot groenstaalproductie](#) Oordeel Kamer

- 29826-184 [Motie van de leden Erkens en Boucke over een plan van aanpak om de verwerking van grondstoffen die cruciaal zijn voor de energietransitie naar Nederland te halen](#)
- 29826-185 [Motie van het lid Erkens c.s. over duidelijkheid bieden aan het zesde cluster over waar en wanneer duurzame infrastructuur aangelegd gaat worden](#) Oordeel Kamer
- 29826-186 [Motie van de leden Kröger en Thijssen over ervoor zorgen dat de maatwerkafspraken in lijn zijn met de Nederlandse circulariteitsdoelen voor 2030 en 2050](#) Oordeel Kamer
- 29826-187 [Motie van de leden Kröger en Thijssen over de maatwerkafspraken in lijn brengen met ETS-doelen](#) Oordeel Kamer
- 29826-188 [Motie van het lid Teunissen c.s. over een rechtvaardigheidstoets op de maatwerkafspraken met de twintig grootste vervuilers](#)
- 29826-189 [Motie van de leden Thijssen en Kröger over inzichtelijk maken in hoeverre de financiële steun uit het Klimaatfonds aan de industrie doelmatig en noodzakelijk is](#) Oordeel Kamer
- 29826-190 [Motie van de leden Thijssen en Kröger over definitieve keuzes over de toekomst van de industrie integraal onderdeel laten zijn van het Nationaal Plan Energiesysteem](#)
- 29826-191 [Motie van de leden Bontenbal en Erkens over een robuuste impactanalyse opstellen waarbij het ministerie van Financiën en het ministerie van EZK samen optrekken](#) Overgenomen
- 29826-192 [Motie van de leden Bontenbal en Erkens over een directe verbinding van de Delta Rhine Corridor met industriecluster Chemelot in Limburg ten aanzien van waterstof- en CO2-leidingen](#) Oordeel Kamer
- 29826-193 [Motie van het lid Grinwis c.s. over in de verkenningsfase koppelkansen zo veel mogelijk inventariseren en, indien kansrijk, meenemen in de planuitwerking](#) Overgenomen
- 29826-194 [Motie van het lid Grinwis over in kaart brengen welke fossiele belastingvoordelen een sociaal en rechtvaardig transitiepad in de weg staan](#) overgenomen

Tweeminutendebat Drugsbeleid

Woensdag 24 mei werd het debat over drugsbeleid van 22 februari plenair afgerond. Er werden vier moties ingediend:

- Motie van het lid [Bikker c.s.](#) over een landelijke uitrol van de Brabantse aanpak om boeren weerbaarder te maken tegen drugscriminaliteit. Oordeel Kamer;
- Motie van de leden [Kuik en Bikker](#) over een overgangsfase van ten hoogste zes weken voor de aanloopfase van het wietexperiment in Breda en Tilburg. Ontraden
- Motie van de leden [Kuik en Bikker](#) over het bezit van een gebruikershoeveelheid drugs gepaard laten gaan met in ieder geval een boete. Oordeel Kamer;
- Motie van de leden [Stoffer en Bisschop](#) over het ontwikkelen van een landelijke aanpak voor shishalounges. Ontraden.

Op 30 mei wordt over de moties gestemd.

Dinsdag 23 mei

Wetswijziging uitbreiding sluitingsbevoegdheden burgemeester

Het wetsvoorstel is aangenomen met 133 stemmen voor.

Aangenomen moties

- 36217-11 Motie [Michon-Derkzen](#) over zeker stellen dat in artikel 174a, eerste lid, onder c ook het aantreffen van illegaal vuurwerk kan worden verstaan;
- 36217-12 Motie [Mutluer en Ellemeet](#) over onderzoeken of gewaarborgd is dat bij toepassing van de sluitingsbevoegdheid geen kwetsbare mensen dakloos raken;

Aangenomen amendementen

- 36217-9 Amendement [Mutluer en Ellemeet](#) over een evaluatie na drie jaar;
- 36216-10 Gewijzigde amendement [Sneller en Van Nispen](#) over het beperken van de sluitingsbevoegdheid tot ernstige openbare ordeverstoringen.

Tijdelijke wet Transitiefonds landelijk gebied en natuur

Het wetsvoorstel is aangenomen met maar 79 stemmen. De coalitie werd enkel gesteund door de twee éénpitters Gündogan en Den Haan.

Moties ingediend bij het debat over de bescherming van online gegevens

Aangenomen zijn:

- 32761-266 Motie [Dekker-Abdulaziz en Kathmann](#) over nadere Europese regulering voor het plaatsen van cookies;
- 32761-267 Motie [Dekker-Abdulaziz en Kathmann](#) over websites verplichten standaard in te stellen dat er geen trackingcookies worden geplaatst;
- 32761-268 Motie [Dekker-Abdulaziz en Kathmann](#) over een Europees verbod op verkoop van persoonsgegevens van minderjarigen voor financieel gewin;
- 32761-271 Motie [Drost](#) over in Nederland zorg dragen voor een soortgelijke bepaling als artikel 30 van de Data Protection Act;
- 32761-272 Motie [Drost](#) over de mogelijkheid verkennen tot aanstelling van een kinderautoriteit persoonsgegevens;
- 32761-275 Motie [Bouchallikh en Kathmann](#) over Europese regelgeving zo aanpassen dat gepersonaliseerde algoritmes alleen bij uitdrukkelijke toestemming gebruikt mogen worden. Overgenomen;
- 32761-277 Motie [Kathmann](#) over onderzoeken of betaalbare op publieke waarden gedreven alternatieve applicaties voor het onderwijs gerealiseerd kunnen worden.

Moties ingediend bij het tweeminutendebat Voortgang gebiedsprogramma's en overleg

Landbouwakkoord

- 30252-89 [Motie van het lid Van der Plas over een flexibele opstelling richting de provinciebesturen als de gebiedsplannen nog nadere invulling behoeven](#)
- 30252-91 [Motie van het lid Akerboom c.s. over het wettelijk borgen van een substantiële bijdrage van agro-industriële bedrijven, banken en supermarkten. aangehouden](#)

Moties ingediend bij het tweeminutendebat Circulaire economie

- 32852-235 [Motie van het lid Van der Graaf over komen tot een werkbare oplossing voor inzamelfaciliteiten voor textiel in de buitenruimte](#)
- 32852-236 [Motie van het lid Van der Graaf over een passend en haalbaar percentage recyclaat in kleding verplicht stellen](#) aangehouden
- 32852-237 [Motie van het lid Haverkort c.s. over onderzoeken hoe voorkomen kan worden dat schaarse aardmetalen verloren gaan door export van e-waste](#)
- 32852-238 [Motie van het lid Haverkort over een eenduidige definitie van het begrip "hoogwaardige recycling"](#)
- 32852-240 [Motie van de leden Bouchallikh en Van Esch over onderzoek naar welke problematiek wordt verholpen met het invoeren van de verplichting om ingenomen goederen te registreren](#) aangehouden
- 32852-243 [Motie van het lid Hagen over in overleg met de producenten van de UPV Textiel komen tot doelstellingen op het gebied van afvalpreventie, onderwijs en innovatie](#)
- 32852-244 [Motie van het lid Hagen over een ambitieus percentage postconsumer gerecycled textiel in nieuwe kleding verplichten](#)
- 32852-246 [Motie van de leden Bontenbal en Haverkort over onderzoeken of ook voor andere producten de normering van het aandeel duurzame, biobased of gerecyclede grondstoffen in de vervaardiging mogelijk, effectief en wenselijk is](#)

Moties ingediend bij het tweeminutendebat GGZ/suicidepreventie

De uitslag van de stemmingen over alle moties zijn [hier](#) te vinden. Over de voor gemeenten relevante moties is als volgt gestemd:

- Motie van de leden [Van den Berg en Westerveld](#) over het stellen van kaders voor cruciale ggz-zorg ten behoeve van een adequaat landelijk overzicht. Aangenomen;
- Motie van de leden [Westerveld en Mohandis](#) over de prikkels van het zorgprestatieproces per 2024 de juiste kant op sturen. Aangenomen;
- Gewijzigde motie van het lid [Den Haan](#) over het gratis maken van telefoonnummer 113 (t.v.v. 25424-656). Aangenomen;
- Motie van het lid [Mohandis c.s.](#) over een concrete aanpak om stapsgewijs tot een landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten te komen. Aangenomen.

Eerste Kamer

Wetsvoorstel externe commissievoorzitters ingetrokken

De Eerste Kamer heeft te horen gekregen dat het initiatiefvoorstel 'vervallen verplicht voorzitterschap commissies door raadsleden, statenleden en eilandsraadsleden' (Kamerstuk [35 397](#)) wordt ingetrokken door de initiatiefnemers. Dit initiatiefvoorstel van Albert van den Bosch (VVD) en Harry van der Molen (CDA) is in november 2020 door de Tweede Kamer aangenomen. De Eerste Kamer startte de behandeling van het wetsvoorstel, maar dit liep vertraging op onder andere doordat de beide initiatiefnemers vertrokken uit de Kamer.

In maart 2023 werd duidelijk dat Chris Simons (VVD) en Inge van Dijk (CDA) de verdediging overnamen, maar op 16 mei kreeg de commissie Binnenlandse Zaken van de Eerste Kamer te horen

dat de initiatiefnemers het initiatiefvoorstel intrekken. Het wachten is nog op de officiële berichtgeving hierover.

Bij gemeenten leefde al langer de wens om het mogelijk te maken raadscommissies door externe voorzitters te laten voorzitten, om daarmee de werkdruk voor raadsleden te verlagen. In 2020 reageerde de VNG [positief](#) op de consultatie.

Commissieagenda Tweede Kamer

Datum	Onderwerp	Soort overleg
30-05-2023	Telecomraad	CD
31-05-2023	Verkeersveiligheid	CD
31-05-2023	Elke regio telt	RTG
31-05-2023	Fiches voorstellen Cyberpakket	SO
31-05-2023	Zorg en Onderwijs	CD
31-05-2023	Justitiële jeugd	CD
01-06-2023	Gasmarkt en leveringszekerheid	CD
01-06-2023	Kaderrichtlijn Water	RTG
01-06-2023	Verduurzaming mkb	CD
01-06-2023	Spreidingswet	RTG
01-06-2023	Spreidingswet (17.30-19.00)	TB
01-06-2023	Mestbeleid	CD
01-06-2023	Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (36333)	IN
05-06-2023	Initiatiefnota van het lid Podt over “Meedoen vanaf dag één” (36139)	NO
06-06-2023	Verzamelbrief natuur	IN
07-06-2023	Water	CD
07-06-2023	Pacht	CD
07-06-2023	Leefbaarheid en veiligheid	CD
07-06-2023	Kansengelijkheid in het funderend onderwijs	CD
07-06-2023	Terrorisme/extremisme	CD
08-06-2023	Ouderenzorg	CD
08-06-2023	Spoor	CD
08-06-2023	Bouwregelgeving	CD
12-06-2023	Initiatiefnota van de leden Michon-Derkzen en Haverkort over de aanpak van illegaal vuurwerk (36251)	NO

12-06-2023	Initiatiefnota van het lid Kat over sneller uit de schulden (36260)	NO
12-06-2023	Wet aanvullende regelingen hersteloperatie toeslagen	WO
12-06-2023	Afschaffen btw op groente en fruit	RTG
13-06-2023	Enkele rapporten en handavingsresultaten over tabaksontmoediging	IN
13-06-2023	Medische kindzorg	CD
14-06-2023	Desinformatie en online platformen	CD
14-06-2023	Nationale fiscaliteit	CD
14-06-2023	Milieuraad (Luchtkwaliteit)	CD
14-06-2023	Participatiewet	CD
15-06-2023	Wijziging van de begrotingsstaten van het ministerie van EZK voor het jaar 2023 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)	WO
15-06-2023	Rondetafelgesprek Biomassa	RTG
15-06-2023	Auto	CD
15-06-2023	Energieraad (formeel d.d. 19 juni 2023)	CD
15-06-2023	Klokkenluiders	CD
15-06-2023	Opruimen vervuilde data	CD
19-06-2023	Hervormingsagenda Jeugd	RTG
20-06-2025	Woningbouwopgave en koopsector	CD
21-06-2023	Sportbeleid	CD
21-06-2023	Innovatie	CD
21-06-2023	IVD-aangelegenheden	CD
21-06-2023	Zorgverzekeringstelsel	CD
28-06-2023	Klimaat en energie	CD
28-06-2023	Natuur	CD
28-06-2023	Digitaliserende overheid	CD
28-06-2023	Vreemdelingen- en asielbeleid	CD
28-06-2023	Lokale, regionale en streekomroepen	CD
29-06-2023	Hersteloperatie kinderopvangtoeslag	CD
29-06-2023	Jeugdbescherming	CD
29-06-2023	Online veiligheid en cybersecurity	CD
29-06-2023	Uitvoering sociale zekerheid	CD
05-07-2023	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT)	CD
05-07-2023	Eerstelijnszorg	CD
05-07-2023	Armoede- en schuldenbeleid	CD
13-09-2023	Klokkenluiders	CD

CD	= Commissiedebat	RTG	= Rondetafelgesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng verslag (wetsvoorstel)	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	FV	= Feitelijke Vragen
Pet	= Petitie	WO	= Wetgevingsoverleg

Plenaire agenda Tweede Kamer

30 mei – 1 juni (week 22)

- Verantwoordingsdebat over het jaar 2022
- Debat over het pakket maatregelen voor de hervorming van de arbeidsmarkt
- Dertigledendebat over het bericht dat het kabinet schulden wil overnemen van mensen die de energie niet kunnen betalen en over de verkoop van 17,5 miljard kuub gas aan het buitenland
- Debat over persvrijheid en persveiligheid

6 – 8 juni (week 23)

- Debat over de Voorjaarsnota (8 juni)
- 36 210 Wet versterking participatie op decentraal niveau
- Tweeminutendebat Kinderopvang (CD 10/5 en 16/5)

13 – 15 juni (week 24)

- 36 245 Wijziging van de Participatiewet t.b.v. de werkvoorzieningen voor visueel beperkten
- 36 196 Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 i.v.m. aanscherping van het openbare ordebeleid voor criminele vreemdelingen
- Tweeminutendebat jeugdbeleid (CD 20/4)
- Tweeminutendebat systeemtransitie en klimaatbeleid na 2030 (CD 20/4)
- Tweeminutendebat vreemdelingen- en asielbeleid (CD 10/5)
- Tweeminutendebat Ruimtelijke Ordening (CD 11/5)
- Tweeminutendebat Staat van de volkshuisvesting (CD 23/5)
- Tweeminutendebat Politie (CD 19/4)

Komende voorstellen Europese Commissie

Datum	Relevante voorstellen
31-05-2023	EU-brede bescherming van kwetsbare volwassenen
07-06-2023	Pakket ter verdediging van de democratie
13-06-2023	Een alomvattende aanpak van de geestelijke gezondheid
13-06-2023	Asbestscreening, -registratie en –monitoring – Een wetgevingsvoorstel over de screening op en registratie van asbest in gebouwen.
13-06-2023	Actieplan sociale economie: - Aanbeveling van de Raad inzake de ontwikkeling van randvoorwaarden voor de sociale economie.
21-06-2023	Europees mobiliteitspakket: - Multimodale digitale mobiliteitsdiensten - invoering van een gemeenschappelijke Europese ruimte voor mobiliteitsgegevens
28-06-2023	Nieuw gemeenschappelijk stelsel van de EU ter voorkoming van dubbele belasting en voorkoming van belastingmisbruik op het gebied van bronbelasting (FAST)
05-07-2023	2023 Strategische prognose rapport Duurzame agrovoedingssystemen en gebruik van hulpbronnen: - Bodemgezondheid - Herziening van de aspecten voedselafval en textiel van de EU-kaderrichtlijn afvalstoffen
11-07-2023	Initiatief over Virtuele werelden (metaverses) Pakket groener vervoer
06-09-2023	Europese gehandicaptenkaart

Kabinetsappreciaties Europese voorstellen (BNC-fiches)

Datum	Relevante BNC-fiches
31-05-2023	Richtlijn ter bestrijding van corruptie, ter vervanging van Kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad en van de Overeenkomst ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad inzake de bestrijding van corruptie
07-06-2023	Richtlijn tot wijziging van Richtlijn 1999/62/EG, Richtlijn 1999/37/EG van de Raad en Richtlijn (EU) 2019/520 wat betreft de CO2-emissieklasse van zware bedrijfsvoertuigen met aanhangwagens

Consultaties Europese Commissie

Datum	Onderwerp	Type
30-05-2023	Plastic drankflessen voor eenmalig gebruik – EU-regels voor het berekenen, controleren en rapporteren van het gehalte aan gerecycled plastic	Ontwerpbehandeling
30-05-2023	Plantenplagen – preventie- en uitroeingsmaatregelen (Xylella Fastidiosa)	Ontwerpbehandeling
31-05-2023	Herziening van de richtlijn rijbewijzen	Goedkeuring door de Commissie
07-06-2023	Drugsprecursoren – EU-wetgeving (herziene regels)	Verzoek om input
08-06-2023	Herstel- en veerkrachtfaciliteit 2020-2024 tussentijdse evaluatie.	Openbare raadpleging
13-06-2023	Uniemechanisme voor civiele bescherming (UCPM) – steun voor de bestrijding van bosbranden (update)	Goedkeuring door de Commissie
23-06-2023	EU-klimaatdoelstellingen voor 2040	Openbare raadpleging
27-06-2023	Wetgeving voor de nettonulindustrie. ("Net Zero Industry Act")	Goedkeuring door de Commissie
28-06-2023	Reizen: digitalisering van reisdocumenten maakt reizen gemakkelijker	Openbare raadpleging
30-06-2023	Europese wetgeving op het gebied van kritieke grondstoffen.	Goedkeuring door de Europese Commissie
30-06-2023	Tolheffing – CO2-emissieklasse van zware bedrijfsvoertuigen met aanhangwagens	Goedkeuring door de Europese Commissie
02-08-2023	EU-strategie voor jongeren 2019-2027 – tussentijdse evaluatie	Openbare raadpleging
04-08-2023	Beginsel dat de vervuiler betaalt – geschiktheidscontrole van de toepassing ervan op het milieu	Openbare raadpleging

Agenda Europese Comité van de Regio's

Datum	Onderwerp
01-06-2023	18e bijeenkomst van de NAT commissie en conferentie: Risicobeheer en marktregulering: de instrumenten om de duurzaamheid van de Europese landbouw te versterken
07-06-2023	18e vergadering van de Commissie ECON: Pakket kritische grondstoffen Wet Net Zero Industrie EU-wet inzake cybersolidariteit en digitale weerbaarheid
21-06-2023	18e vergadering van de CIVEX-commissie: Strategische prognose als instrument van EU-governance en betere regelgeving Presentatie van het Europees burgerinitiatief "Een waardige opvang van migranten in Europa"
22-06-2023	19e vergadering en conferentie van de COTER-commissie:
23-06-2023	Europees grensoverschrijdend mechanisme 2.0 De toekomst van het cohesiebeleid na 2027

29-06-2023 18e vergadering van de ENVE-commissie:
De rol van subnationale autoriteiten om de klimaatambitie op koers te houden
Europese waterstofbank

Agenda Congres Raad van Europa

Datum	Onderwerp
01-06-2023	Vergadering van het bestuurscomité / Arnhem
02-06-2023	Conferentie Digitale empowerment voor Europese gemeenten en regio's / Arnhem
19-06-2023	Post-monitoring van het Europees Handvest inzake lokale autonomie in de Republiek Moldavië
04-07-2023	Vergadering van het toezichtcomité / Duitsland - Potsdam
24-10-2023	Vergadering van het bestuurscomité / Frankrijk - Straatsburg
24-10-2023/ 26-10-2023	45e Congreszitting / Frankrijk - Straatsburg

Het VNG Lobbymemo wordt gemaakt door:

Den Haag: Eric de Rijk, Richard van Vliet en Jesse de Jong-Paalfast
Brussel: Team Europa